

Ärende: VN/13118/2024

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration

Lausunnonantajan lausunto

Utlåtande om sätten att genomföra besparingar

Förslaget till ny integrationslag syftar till att genomföra besparingar genom att minska statens ersättningar till kommunerna och välfärdsområdena, vilket skulle lätta deras skyldigheter. Även om förslaget inte ska försämra språkutbildningen, småbarnspedagogiken, undervisningen eller sysselsättningsfrämjande tjänster, finns det en risk att minskade resurser påverkar kvaliteten och tillgängligheten av de samordnade tjänsterna negativt.

I fortsättningen kommer kostnaderna för grundläggande utkomststöd enligt lagförslaget inte att ersättas. Målet är att öka kommunernas incitament att främja sysselsättningen av invandrare. Finland har dock en humanitär kvotflyktningmottagning, vilket innebär att vägen till sysselsättning för dessa personer är lång. Många kvotflyktingar är till exempel analfabeter, vilket ställer särskilda krav på utbildnings- och integrationsinsatser, för att inte tala om kraven på arbetsgivarna. För att få ett jobb i dagens Finland behövs goda språkkunskaper i åtminstone svenska eller finska. För högt utbildade invandrare är det svårt att hitta jobb i Finland som motsvarar deras utbildning eftersom behörighetskraven i Finland är så stränga för till exempel vårdpersonal och lärare. Det är viktigt att dessa faktorer beaktas i lagstiftningen för att säkerställa att alla individer får möjlighet att integreras och bidra till samhället.

Jakobstadsregionens integrationsenhet anser att det är viktigt att dessa besparingar genomförs på ett sätt som inte äventyrar kvaliteten på de tjänster som erbjuds. Dessutom bör det finnas en tydlig plan för hur besparingarna ska genomföras utan att det leder till negativa konsekvenser för de individer som är beroende av dessa tjänster. De uppgifter som nu föreslås upphävas från kommunens ansvar är i praktiken bara omformuleringar av de nuvarande skyldigheterna. Kommunerna får inget betydande utrymme för att frigöra resurser, medan välfärdsområdena får avlastning.

Utlåtande om nedskärningar i den kalkylerade ersättningen (inkl. den s.k. ersättningsförordningen)

Jakobstadsregionens integrationsenhet anser att denna lagförändring får negativa konsekvenser för integrationstjänsterna som helhet och att man nu förbiser vikten av att säkerställa att kommunerna har tillräckliga verktyg och resurser för att kunna samordna och genomföra effektiva integrationsinsatser. Det är också viktigt att beakta de särskilda behoven hos kvotflyktingar, inklusive de som är analfabeter, och deras behov av adekvat stöd. De kalkylerade ersättningarna är här av stor betydelse för kommunen i planeringen och utförandet av integrationsfrämjande tjänster för denna grupp.

Utlåtande om de paragrafer som föreslås bli upphävda (avveckling av normen)

Upphävandet av den sektorövergripande bedömningen och integrationsplanen riskerar att försämra koordineringen och effektiviteten i kommunernas och välfärdsområdenas integrationsarbete. En särskilt allvarlig problematik uppstår i det att lagförslaget påstår sig lätta kommunernas åligganden, samtidigt som välfärdsområdena inte längre förpliktas att delta i att upprätta sektorövergripande servicebedömningar och integrationsplaner tillsammans med kommunen. Trots detta kan kommunen vid behov fortfarande kalla välfärdsområdet till sektorövergripande kartläggningar. Denna otydlighet i förpliktelser och roller skapar osäkerhet och kan leda till att välfärdsområdena inte prioriterar detta arbete, vilket i sin tur lägger en större börda på kommunerna. Hur detta påstås underlätta kommunens arbete och därmed motivera minskade statliga ersättningar är oklart. Tvärtom, en sådan uppluckring riskerar att skapa ineffektivitet i integrationsarbetet och ytterligare administrativa bördor för kommunen. Fortsättningsvis ska kommunerna följa upp och uppdatera integrationskunders integrationsplaner minst var sjätte månad.

Utlåtande om uppgifter som ska lättas upp (avveckling av normen)

Förslaget innebär att kommunernas och välfärdsområdenas skyldighet att planera, utveckla och följa upp de integrationsfrämjande tjänsterna lättas upp. Vi anser att det är viktigt att kommunerna får stöd för att kunna samordna och följa upp integrationsinsatser effektivt, även om vissa skyldigheter lättas upp. Det är också viktigt att säkerställa att de resurser som frigörs genom att lätta upp dessa skyldigheter används på ett sätt som främjar integrationen och stöder invandrares väg till sysselsättning. Tyvärr frigörs inga betydande resurser för kommunen med detta lagförslag, endast för välfärdsområdet.

Kotka-Bystedt Anna
Staden Jakobstad - Integrationsenheten i Jakobstadsregionen (staden Jakobstad, Kronoby kommun, Larsmo kommun, Nykarleby stad och Pedersöre kommun)